

Tasa-arvopolitiikka ja koulu - keskustelun avaus tasa-arvoa edistävästä toimenpiteistä koulutuksessa vuosina 2016 – 2019

Tässä esitellään hallitustasolla kirjatut tasa-arvopolitiikan suuntalinjat, jotka antavat viitteitä siitä, millaisia muutoksia voi odottaa tapahtuvan kouluissa lähivuosien aikana. Hallitusohjelman ja hallituksen tasa-arvo-ohjelman kirjauksista voi keskustella esimerkiksi opettajainhuoneessa, yhdessä huoltajien tai oppilaiden kanssa sekä tasa-arvotyöryhmässä.

Hallitusohjelma 2016-2019

Hallitusohjelmaan on tasa-arvosta ja koulusta kirjattu seuraavaa:

”Hallituksen tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen tasa-arvotietoisuutta sekä tukea tasa-arvosuunnittelua peruskouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Hallitus pyrkii varmistamaan, että opetus- ja kasvatustyötä tekevien ja opinto-ohjaajien koulutus antaa välineitä käytännön tasa-arvotyöhön. Tavoitteena on kehittää koulujen ja työelämätoimijoiden yhteistyötä siten, että oppilailla on tulevaisuudessa mahdollisuus tutustua monipuolisesti eri aloihin.”¹

Kommentti: Tämä tarkoittaa sitä, että hallituskauden 2016–2019 aikana tehdään tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä tasa-arvoisemman koulun luomiseksi, myös peruskoulutuksessa.

Mieti, miten hallitusohjelman tavoitteita voitaisiin toteuttaa sinun koulussasi.

1

s. 13. Teoksessa Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:4.
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75238/04_2016_STM_Tasa-arvo-ohjelma_2016-2019_fi_sv_B5_netti.pdf

Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019

Hallitusohjelman kirjauksia koulutuspolitiikan tasa-arvosta tarkennetaan hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa 2016–2019, lähinnä luvussa ”4. Edistetään sukupuolten tasa-arvoa koulutuksessa ja liikunnassa”.

Hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa on listattu mm. seuraavat toimenpiteet:

”Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uudistetaan ja tasa-arvonäkökulma otetaan valmistelussa huomioon. Uudet perusteet otetaan käyttöön 1.8.2017. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan.”²

”Sisällytetään opetus- ja kasvatustyötä sekä opinto-ohjausta tekevien perus- ja täydennyskoulutukseen sukupuoli- ja tasa-arvotietoisia opetussisältöjä ja menetelmiä. Opettajankoulutusfoorumi kokoaa keskeiset linjaukset opettajien perus- ja täydennyskoulutukseen elokuuhun 2016 mennessä. Foorumi jatkaa työtään ja seuraa linjausten toimeenpanoa vuoden 2018 loppuun.”³

”Tuetaan peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten tasa-arvosuunnittelua ajantasaisilla oppailla, koulutuksella ja seurannalla. Opetushallitus tukee oppilaitoksia tasa-arvotyössä ja arvioi tasa-arvosuunnittelun toteutumista.”⁴

Kommentti: Uusi peruskoulu -ohjelma on käynnistetty. Sen avulla mm. lisätään tasa-arvoa ja vähennetään syrjäytyneiden nuorten määrää.⁵ Keskeinen tavoite on tukea koulutuslaitosten tasa-arvosuunnittelua. Tämä tarkoittaa tasa-arvoisuuden aktiivista edistämistä kolmella tavalla:

1. Aktiivinen sukupuolten tasa-arvon edistäminen asetetaan tavoitteeksi uusiin opetussuunnitelmiin ja tutkintoperusteisiin
2. Oppilaan- ja opintojenohjausta kehitetään tasa-arvonäkökulmasta sekä
3. Kehitetään sukupuolitietoisia opetusmateriaaleja ja vähennetään sukupuolijaottelua.

2

s. 13. 4.1 Teoksessa Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:4. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75238/04_2016_STM_Tasa-arvo-ohjelma_2016-2019_fi_sv_B5_netti.pdf

3

s. 13. 4.2 Teoksessa Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:4. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75238/04_2016_STM_Tasa-arvo-ohjelma_2016-2019_fi_sv_B5_netti.pdf

4

s. 13. 4.3 Teoksessa Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:4. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75238/04_2016_STM_Tasa-arvo-ohjelma_2016-2019_fi_sv_B5_netti.pdf

5

s. 25. 4.2 Teoksessa Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019, Väliraportti. Sosiaali- ja terveysministeriö. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160992/R_28_18_Hallituksen_tasa-arvo-ohjelma2016-2019.pdf

Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma

Hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa esitetään, että velvollisuus tehdä toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma koskee jatkossa myös perusopetusta. Tasa-arvosuunnitelman tulee toimia työkaluna tasa-arvoa edistävässä työssä. Työ kouluissa tarkoittaa sukupuoli- ja tasa-arvotietoista ohjausta ja opetusta, seksuaalisen ja muunlaisen sukupuolesta johtuvan häirinnän ehkäisemistä ja estämistä sekä väkivallan estämistä.

”Kaikille pojille ja tytöille varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen, yksilölliseen oppimiseen ja kasvamiseen.”⁶

Kommentti: Koulutuksellisen tasa-arvon toimenpideohjelma on valmistunut. Ohjelmassa käsitellään muun muassa tarvetta lisätä sukupuolitietoisuutta ja tasa-arvoosaamista kaikessa koulun toiminnassa, erityisesti oppilaanohjauksessa ja opetuksessa, vähentää sukupuolten välisiä oppimiseroja ja vähentää koulutusalojen sukupuolittuneisuutta.

